

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D. a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Obvodní soud pro Prahu 2**, se sídlem Francouzská 808/19, Praha 2, ve věci ochrany před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2014, č. j. 8 A 133/2014 - 8,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem předsedy žalovaného. Usnesením ze dne 21. 8. 2014, č. j. 8 A 133/2014 – 3, byl žalobce Městským soudem v Praze (dále jen „městský soud“) vyzván, aby ve lhůtě 7 dnů od doručení výzvy zaplatil soudní poplatek za podanou žalobu ve výši 2 000 Kč. Dne 12. 9. 2014 byla městskému soudu doručena jeho žádost o osvobození od soudního poplatku, kterou doložil čestným prohlášením o svých majetkových poměrech a potvrzením Úřadu práce o příspěvku na živobytí ve výši 3 410 Kč měsíčně.

[2] Městský soud usnesením ze dne 23. 9. 2014, č. j. 8 A 133/2014 – 8, žalobce částečně osvobodil od soudního poplatku za řízení o žalobě. Přiznal mu osvobození ve výši 1 700 Kč, neboť dospěl k závěru, že jeho majetkové poměry nepostačují k zaplacení soudního poplatku. Částečné osvobození soud přiznal proto, že neshledal žádné zvlášť závažné důvody, aby žalobce nenesl alespoň část nákladů spjatých s řízením. Poplatková povinnost z podané žaloby činila 300 Kč.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti v záhlaví označenému usnesení městského soudu o přiznání částečného osvobození od soudního poplatku brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností a domáhá se jeho zrušení. Své nesouhlasné stanovisko podpořil nejen zcela obecnými, zčásti nesrozumitelnými, ale také konkrétními námitkami vůči napadenému usnesení. Městský soud dle stěžovatele odmítá pochopit, že kompetenci přiznat osvobození zákonodárce svěřil soudům proto, aby i osoby s nedostatkem prostředků měly přístup k soudu.

[4] Nesprávné posouzení spatřuje především v tom, že § 36 odst. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nedovoluje soudu měnit výši soudního poplatku, nýbrž přiznat osvobození částečně, či v plné výši. Městský soud navíc neodůvodnil, proč došel k výsledné výši soudního poplatku 300 Kč. Soud také nevyložil, co míní symbolickým poplatkem, byť zákon takový pojem nezná.

[5] Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, důvody kasační stížnosti odpovídají důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Zdejší soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zkoumal při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud jen krátce zmiňuje, že netrval na zaplacení soudního poplatku a povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti. Trvání na těchto požadavcích by totiž značilo jen řetězení téhož problému, jelikož předmětem přezkumu je usnesení městského soudu, jímž bylo přiznáno částečné osvobození od soudních poplatků. K danému srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77.

[8] Stěžovatel namítl, že soud není oprávněn výši soudního poplatku měnit, nýbrž od něj pouze plně či z části osvobozovat. Přesně to však městský soud udělal, když ve výroku uvedl, že „žalobci se přiznává osvobození od soudních poplatků z části, a to ve výši 1 700 Kč, takže jeho poplatková povinnost z podané žaloby činí 300 Kč.“ Tomuto výroku odpovídá i odůvodnění, kde soud výslovně uvádí, že stěžovatel má zaplatit poplatek pouze ve výši přibližně jedné sedminy částky stanovené zákonem. Soud si tedy byl vědom toho, jaká je zákonná výše poplatku a pouze stěžovatele částečně osvobozoval od povinnosti tento poplatek platit. Městský soud tedy neměnil zákonnou výši poplatku.

[9] Další námitka spočívala v tom, že městský soud neodůvodnil, proč došel k výsledné výši soudního poplatku 300 Kč. S tím se Nejvyšší správní soud neztotožnil, neboť městský soud uvedl, že stěžovatel by měl platit alespoň část soudního poplatku a zvolená částka pro něj nepředstavuje při ročním příjmu přes 40 000 Kč neúnosnou zátěž. Naopak bude zachován smysl institutu soudních poplatků a odpovědnost stěžovatele za náklady, které se s vedením každého soudního řízení nevyhnutelně pojí. Sousední „symbolická výše poplatku“ soud použil k odůvodnění toho, že i nemajetný navrhovatel by se měl podílet na nákladech soudního řízení v míře, v jaké mu to jeho poměry umožňují. Nejvyšší správní soud dodává, že výše takového „symbolického“ soudního poplatku bude závislá na okolnostech každého konkrétního případu.

[10] Nejvyšší správní soud shledal napadené usnesení městského soudu za přesvědčivě odůvodněné. Městský soud měl dle soudního řádu správního pravomoc stěžovatele osvobodit pouze zčásti, protože osvobození od soudních poplatků v plné míře je institutem výjimečným. Pro plné osvobození neshledal městský soud zvlášť závažné důvody. Naopak upozornil na samoučelný charakter stěžovatelem vedených sporů, jejich stereotypní průběh a samotný jím uplatňovaný procesní postup v takových řízeních. Soud důsledně odůvodnil, v jakém rozsahu se rozhodl stěžovatele osvobodit. K takovému postupu se rozhodl z důvodu, že jeho majetkové poměry zásadně nepostačují k zaplacení soudního poplatku v plné výši. Nicméně při svém rozhodování neopomněl regulativní funkci soudních poplatků, protože pokud stěžovatel hodlá vymáhat svá práva soudní cestou v takovém rozsahu, v jakém to činí, tak je třeba po něm spravedlivě požadovat, aby soudní řízení vedl s vědomím existence nákladů řízení. Zdejší soud neshledal v takovém postupu městského soudu žádného pochybení.

[11] Lze tedy shrnout, že městský soud žádost stěžovatele o osvobození od soudního poplatku posoudil správně. Soud měl pravomoc stěžovatele osvobodit pouze z části a svou úvahu dostatečně odůvodnil.

[12] K dalším tvrzením uplatněným v kasační stížnosti zdejší soud konstatuje, že šlo dílem o nekonkrétní tvrzení, z nichž nebylo možno identifikovat projednatelné námitky proti napadenému usnesení městského soudu či o tvrzení zmatená, dílem šlo o vyjádření stěžovatelových názorů k postupu soudu či povinnostem účastníků bez užší vazby k předmětu nynějšího řízení před zdejším soudem.

IV. Závěr

[13] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto

nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. prosince 2014

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu